

Ukininkas

Prekė su prisiuntimu:

Prusose 75 k.
Lietuvoje-Maskotijoje 2 r. 50 k.
Anglijoje 3 šil. — Amerikoje 75 c.

Tautiškas žmonių laikraštis.

Išėina kas mėnesis vieną kartą.

Adresas:

Fr. M. Saunus, Rokaiten,
per Neukirch, Ostpreussen.

Vardan tautos labo, tiesos ir laisvės!

Turinys. Nauji metai, naujas šimtmetis — seni vargai, seni rupeščiai. *V. Kapsiukas.* Kalinys. Eilės. *J. Barzd.* Tamsybės vaisiai. *V. Kapsiukas.* Iš Lietuvos. Valsčių reikalai. Linkava. *Riesteragis Kipsas.* Pakruojis. *Laidokas.* Papilis. *Vagis.* Svirpliai. *V. D.* Visokios žinios. Šakiai. *Juodplaukis.* Naumiestis. *Zanavykas.* — Siuvėjas. — *Ašutinis.* Siauliai. *Žmogus* Kibartai. *Lietuviai svetur.* Liepojus. *Šiurpulių Saujukė.* Skotijos Lietuviai. *Sanaris.* — *Šviesos Draugystė.* Kas tai bedievis? *Vilnis.* Paaikškinimas. Ant kankintinių. Ant apsvietimo reikalų. Ant V. Kudirkos paminklo. Atsakymai.

**Nauji metai, naujas šimtmetis —
seni vargai, seni rupeščiai!**

Nauji metai, broliai! Nauji metai ir naujas šimtmetis! Nauji laikai, nauji žmonės, nauji kirpėjai-lupikai tamsuolių, nauji kalėjimai — seni vargai, seni Dievo ir caro tarnai, seni mus rupeščiai! Pasibaigė devynioliktas šimtmetis, prasidėjo dvidešimtas. Ką paliko mums atminčiai senasis? ką žada naujasis?

Senasis devynioliktas šimtmetis daug, daug ką mums atminčiai paliko! Mokslas plačiais žingsniais pradėjo žengti tolyn; daug naujų, pirmiau nė negirdėtų, išradimų padarė. Ar mislyjo, mus tėvukai pamatyti tokius geležinkelius, visokias mašinas kuliamas, pjaujamąs? ar mislyjo vienur ant vietos balų ir pelkių pastatyti tokius puikius namus fabrikus, kitur ištiesti plentus? ar atėjo jiems kada į galvą per porą dienų, sanvaičių nusukti į kitą kraštą svieto: į Pranciją, Angliją, Ameriką ir ten įieškoti didesnių pelnų, gardesnio duonos kashnio?

Mums dabar čia nieko keisto nėra: mes pripratome prie to nuo pačios mažens, kasdien girdime apie tai, pats savo akimis matome; bet jei atsikeltų iš kapų mus tėvukas 50—80 metų atgal numiręs, pamatytumėt, kaip viskas keista, net baisu jam pasirodytų. Pamatęs ateinant trukį, jis tikrai pamislytų, kad tai antikristas su pečium atvažiuoja; juk atsiradus geležinkeliams net kunigai (tamsesni) gasdino žmones, kad trukį veža pikta dvasia... Ir visur pasirodytų jam ne taip, kaip buvo pirmiau, jo laikuose: ne toki žmonės, ne toki jų rubai, ne tokios triobos, ne toki papročiai ir visas gyvenimas. Jų duminės gričios buvo mažutės, suluzusios, mėsiais apžėlusios, kam

pačiam kambaryj gyveno ir žmonės ir gyvuliai: kiaulės, avys, net karvės! Drabužiai naminio darbo, nuplyšę, suskretę.

Žmogus neturėjo laiko apsižiūrėti apie savę, o antgalo ponai ir nedaleidavo jam to. Jis ne vietoj berno buvo, bet vietoj arklį, jaučio; ponai ir kunigai arė ir akėjo su tais „kamais“. Neturėjo kam pasiskųst nelaimingas artojas. Jei jis tik atkreipė ponui nors pusę žodžio, tuoj rykštės, jei nepaklausė jo, pasivėlino truputį ant darbo, tuoj skiria 50—100 rykščių. Ne vienas gavęs savo pelną jau nebeatsikėlė pabučiuot budeliui-ponui ranką už jo gerą širdį. Plaukai mums stoja ant galvos, šiurpuliai eina per visą kūną, klausant pasakojimų mus senelių apie baudžiaivos laikus. Žmogus dirbo per visas dienas kaip jautis, vilko badą, vaikščiojo pusnuogis, ir tai vis dėl pono, kuris nežinojo, kaip mētyt kruvinai uždirbtą skatiką baudžiauninkų, kuriuos jis nė už šunį neskaitė.

Ar tai vienas buvo dvarponis, kuris už vieną šuniuką duodavo kelis žmones? Va, vienas ponas už šuniuką užmokėjo 3 tūkstančius rublių, o tas pats ponas už mergaites mokėjo po 25 rublius; tai-gi už vieną šuniuką galėjo nupirkt 120 mergaičių! Kitas ponas pasiėmė ant medžioklės 12 metų vaikus, ir tas nelaimingas vaikuikas pražiūrėjo zuikį. Perpyko ponas, ėmė mušt vaiką; tas parpuolė ant žemės, rėkia, o ponas jį spardo ir keikia: „nusprogt, gyvuli! galą gauk!“ Medžioklė pasibaigė. Ponas pasisodino vaiką ant vežimo, bet tas jau nė pasėdėt negalėjo. Neilgai laukdamas išmetė jį iš vežimo — „greičiau galą gausi!“ pasakė. Už poros dienų vaikas po didelių kančių pasimirė. Vėl pas kitą dvarponį vaikas pataikė su akmenuku pono šuniui į koją. Ant rytojaus dvarponis ėjo

medžioti, ir tą vaiką išsivedė. Paėjęs galuką nuo namų nudraskė nuo jo drabužius ir liepė bėgti nuogam per lauką, o paskui jį paleido gaują šunų. Šunys pribėgo prie jo, pauostė, pauostė ir vėl šalin nubėgo, nieko nedarė... Pamatė tą motiną vaiko. Ji užbėgus už akių čiupo savo kūdikį į glėbį, bet ponas liepė parvilkoti motiną namon, o ant vaiko vėl šunis užleido... Motina pamišo ir i trečią dieną pasimirė... Pelyšiuose Vilkmėrgės pavietij baudžiauninkės mergaitės turėjo verpti dėl dvaro tokias tolkutes, kad jos perlįstų per žiedą, jei katros tolkutė neperlįsdavo, tai ponios arba panelės subadydavo joms smailiais virbaliais pirštus, delnus, visą ranką... O kas neatsimena šunybių motinos garsijų Žemaitijos karaliukų Oginskų? Ji per visą savo gyvenimą nesileido nė į akis nė vieno „klapo“, tik su šuniukais, ir katukais gyveno ji reikalavo, kad ir numirus jai nė vieno klapo nebūtų bažnyčioj, kada ją laidos. Kunigėliai apstatė varta bažnyčią. Kas neturėjo juodos apikablės, to neleido į vidų...

Ir kiek da panašių ponų ir kunigų buvo Lietuvoj?! Jie visada ėjo išvien: vieni gąsdino žmogų pekla, kiti kančiom. Tamsus žmogelis nežinojo, kur pagelbos įieškoti. Nė į galvą neatėjo jam mislis atsiliuosuoti kuomet nuo to baudžiaivos jungo. Jau jie per daug buvo nuvarginti, o dvasišku piemenėlių žodžiai pergiliai įsiėdė į jų širdis: „kantriai vilkit, vaikeliai savo jungą, nes Dievas jums tokį paskyrė!“... Ir žmogus jų klausė, vilko tą baisų jungą, o ant nugarų sėdėjo išputę, nutukę ponai ir kunigai, gerė brangų vyną ir garbino visagalingiausią ir mielaširdingiausią Dievą, kuris „teip puikiai surėdė visą pasaulę“; jie gerė, valgė, kankino varguolių; tik retkarčiais jis, nebegalėdamas išturėti baisias sunkenybes, pasipurtydavo — ponai nusiversdavo žemyn nuo sprando, bet tuoj su pagelba kitų vėl užsirangydavo...

Laikas bėgo. Spinduliai šviesos paplito po visą pasaulį, sutraukė jie, ant galo, ir pas mus sunkius baudžiaivos pančius... Nebėr baudžiaivos! žmonės liusi, lygus! Dabar visi galės naudotis iš mokslo šviesos! Dabar bus varguoliams aukso laikai!... Bet... ne!... Valdžia visai nemislyjo apie „auksinius“ varguolių laikus — tik savo kišenė rūpėjo. Ji atliuosavo žmones nuo savo baudžiaivos, neva geradėjęs padarė, o tuoj pati — carai ir jų tarnai užsipaurino ant keteros varguolio: apsunkino dideliais mokesčiais, akcizėmis; ir mums lietuviams neva laisvę davė, o tuom tarpu uždraudė spaudinti lietuviškas knygas, užkirto visus apšvietimo kelius: mokyklose Kauno ir Vilniaus gub. mokintojais gali būti tiktai gudai, o jų mokinimas tai caro, pravoslavijos ir popų

garbinamas; visi valdininkai (činovnikai) tai lupikai tamsulių žmonių, tai maskolintojai mus krašto... Popų ir visokių šnipukų priviso, kaip grybų po lietuvių; jų Dievas — tai caras! Kas šito Dievo negarbina, neneša jam aukų, nepuola prieš jį ant kelių, nelaižo jo kojų tas tuoj pamatys budelio ranką, to kartuvės laukia! Kas rupinasi apie geresnę varguolio ateitį, kas nori apšviesti jį, nori alkaną papenėti, nuogą pridengt — tas aršesnis už didžiausią piktadėją, už nožmiausią žmogūdį, tokio laukia kalėjimo urvai, ištėrimas!... Kiek nekaltų žmonių sugrudo į kalėjimus tik vienas išgama Vonsiacki trys metai atgal Suvalkų gub., kiek vėl pernai Kauno ir Kurzemės gub.! Nekurie da ir šendien sėdi tuose urvuose, nors nieko, o nieko pas juos nerado. Gandas apie kratas ir areštus perlėkė anais metais per visą Suvalkų gub.: čia areštavo daktarą, čia kunigą, čia ukininką, čia bežemį žmogelį; pernai panašus gandas pasklėdo po Kauno gub.: žandarai, kaip pasiutę duko po sodžius ir miestelius, kunigai, nei papirkti raudonsiulių, keikė per pamokslus „tuos bedievius...“ Žmonės nusiminė: — „Kas bus, kad taip pradėjo dukti?“ Klausia, linguodami galva, vienas kito ir dairosi į šonus ar kas negirdi...

O, neabijok žmogeli! Ir per baudžiąvą daugumas žmonių nemislyjo, kad gali virsti kita gadynė, kad jie galės kuomet atsiliuosuoti nuo to baisaus jungo. O kas šėjo!? Teip bus ir dabar: spinduliai mokslo pasklis po visą pasaulį, neaplenks jie nė mus guštelės — tada virs kita gadynė, žmonės bus lygus, liusi, tada neskriaus vieni kitų... Ir nēr toli jau tas laikas; jau ir dabar net pas mus yra daug žmonių, kurie iš visų spėkų nori padėt varguoliams. Tik pažiūrėkit, kas buvo 20—10 metų atgal, kas yra dabar! O kas da bus už 10—20 metų?... Mokslas, kaip upės vanduo, užlies mus visą kraštą, — neįstengs sustabdyti jo nė baisus gudų persekiojimai, nė kunigų keiksmas, nė kratos, nė areštai, nė kalėjimai!... Mokslą, šviesą — tai ką mums žada dvidešimtas šimtmetis!

V. Kapsukas.

Kaliny.

Liudnumu apimtas apkaltas sėdėjau,
Pro augstą laugelį i dangų žiurėjau:
Dangaus bedugnyje lėkė debesėliai,
Laukuose giedojo linksmi reversėliai;
Saulužėlė sviētė ir šildė žemelę...
O, kaip rodės linksma už mano langėliu!
O, kaip pavydėjau liusiems debesėliams,
Kaip troškau giedoti syk su reversėliais!
Debesėliu budams lėkčiau i tėvynę,
Atiduoč vargdieniams lašą paskutinį.

Lašą liuosybės, meilės, apšvietimo,
Ko žmogus geidauja nuo pat užgimimo;
Veversėliu budams, po ora lakiodams
— Teip viens apkaltas sėdėjau svajodams —
Kiekviena rytėlį linksmai jiems giedočiau,
Apie vienybę žmonių pasakočiau
Gal tad' ir paplūstų lašai apšvietimo,
Gal jie išgirstų mano giedojimą?
Gal numetus tada jungą nuo krutinės
Pabustų iš miego mano ji tėvynė!

Bet, o nelaimė! veltų aš svajoju,
Veltų visą laiką aš teip perdumuoju:
Nors mano galvoje mislių yr' daugybė,
Širdyje deg' meilė krutinėj' drasybė, —
Bet, o nelaimė, durys užrakintos,
Geležinis langas iš vidaus užpintas.

Jonas Barzdyla.

Tamsybės vaisiai.

O tu tamsybe! prakeikta tamsybe! Koki kartus, kraujais aplaistyti tavo vaisiai! Kada tau bus galas? Gal da ne greit . . . Va, jau prasidėjo dvidešimties šimtmetis, o tamsybė po senovei viešpatuoja mus pasaulėj kacapai, ponai ir kunigai čiulbia syvus tamsaus žmogelio!

Neseniai aplankė Londoną garsus Džonas Daly. Jis vadina savę daktaru; sako gydas žmones maldomis, esąs „jenerolu krikščioniškos katalikiškos bažnyčios ant sijono.“ Jis pramanė visą sektą „gydytojų tikėjimu.“ Kad labiau pritraukt prie savęs žmones, jis, kur tik galėdamas, keikia knygas ir mokslą, keikia gydytojus, vaistus, aptiekas, kviečia-šaukia visus tikėjimu gydytis. Kad apsukt galvas žmonėms, pasakoja atsitikimus, kur jis stebuklingai išgydęs ligonius viena malda, net pravardes pasveikusių pasakoja (gerai pasakot, kad nieks tų žmonių nepažįsta). Ir tamsus žmonės tiki tiems stebuklams! Neša siaurakakčiui „jenerolui“ kruvinai uždirbtą skatiką! Juk be pinigų Dievas neišklauso maldos!

Italijoj (Rymo viešpatystėj), rašo vokiškas laikraštis „Volkszeit“, per 3 mėnesius — nuo pradžios rugpūčio pereinų metų iki pradžiai lapkričio — nubausta 176 kunigai (katalikai). Kunigai, žinoma, labai užpyko už tokį apskelbimą jų nedorybės, baisų trukšmą buvo pakėlė kunigiškuose laikraščiuose, sakė, kad tai neteisybė, bet „Volkszeit“ patvirtino, kad *žinios patintos iš sudo popierių užtai negali but išmislu.* Iš tų 176 kunigų 10 nubausta užtai, kad prikalbinėjo sulaužyti prisiegą; kiti už tai, kad prikalbinėjo užmušt tėvus ir mažus vaikus, užnuodyt vaisių; treči vėl už tai, kad perdirbinėjo testamentus, kad prlisavino svetimus turtus — našlių, našlaičių, bažnyčios, kad išžagino nepilnų metų mergaites. . . . Daugiau kaip dvi trečdalis ($\frac{2}{3}$) panašių prasikaltimų! Ir tai tarp kunigų! tarp tų išrinktųjų Dievo tarnų!

Tai matot, koki ganytojai dušelių! Koki vadovai! O kiek panašių yra Lietuvoj?! Kiek tokių, ką visai nesirupina apie dorą žmogaus ir apie jo apšvietimą, o tik laukia išskėtę rankas, kad kas ant mišių atneštų!? Kiek yra auksinių veršių, kurie gatavi paskutinį kėsnį ištraukti iš žmogaus burnos! Ir tu juos garbink, nė žodžio ant jų nepasakyk, tik bučiuok išskestas jų, nutukusias rankas! . . .

O tu tamsybe! prakeikta tamsybe!!!

V. Kapsukas.

Iš Lietuvos.

Valsčiaus Reikalai.

Uriadninkai. *Linkava.* Panevėžio pav. Prieš kalėdas Linkavos uriadninkas *Verkovskij* persikėlė į miestelį Ramygalę, o Ramygalės uriadninkas atėjo į Linkavą. Čia norim keleta žodžių pasakyt apie *Verkovskį*.

Jis seniau buvo katalikas, dabar stačiatikis (pravoslaunas). Budams Linkavoj *Verkovsky* laikė visai nustojosią doros mergą, ar perkrikštę iš žydų į stačiatikę. *Verkovskij*, kaip ir visi Maskolijos policiantai, nevertas vardo žmogaus. Nėra visoj pasaulėj tokio biaueraus sutvėrimo, kaip Maskolijos kotai terionys — policiantai! *Verkovskij* jodinėdavo po sodžius ir gatvėj sutikęs elgėtą visados iškėsdavo, jieškodavo lietuviškų knygų pas juos. Praėjusią vasarą tas vagis uriadninkas Linkavoj atėmė nuo vieno žmogaus — žuvelninko šimtą rublių, mat kvailam *Verkovskiui* pasirodė, kad tie visi pinigai falšivi, bet tik 5 rub. buvo negeri žmogeliui nebesugrąžino pinigų.

Kam, kam bet Linkavos parapijos jaunoms mergaitėms *Verkovskij* visgi patikdavo — lipdavo prie širdies. Mat jis da nevedęs jaunas, snukis nelabai bjaurus, kurgi nepatiks mergaitėms, papliaušoms oro. Jos *Verkovskį* užsiprašydavo ir pas savy į svečius, ypač mergaitės — pusgalvės Girbutkių sodžiaus. *Verkovskij* neatsakydavo aplankydamas. — Linkavietės mergaitės, ar jums negėda su tokiu sutvėrimu draugaut! Jis paskutinis valkata, judošius, girtuoklis žmogus visis be doros ir sąžinės! Nevienos jis galėjos nekaltybės vainiką sumint į juodą purvą! O ką gali žinot, gal su kokia ir atsitiko tokia istorija. Nuo tokių nuodų uriadninkų visko galima laukt. Metus teisbuvo *Verkovskij* Linkavoj, mergaitės jau jį nešiojo ant rankų, kad būtų ilgiau pagyvenęs, gal būtų kokia ožka merga ir ištėkėjus už jo. Ramigaliėtės mergaitės, jei da jums brangus nekaltybės vainikas, neišileiskit *Verkovskio* nė į kiemą, — išmuškut su pagaikščiais laukan! Nesigailėsit teip padariusios. Nebukite tokios, kaip linkavietės!

Antrą dieną kalėdų naujasis uriadninkas atvažiavo į Dušius pas Ceciliją Stasiulytę (žiur.

„Ukininke“ „šių metų kratos“) ir išlupo 5 rub. 10 kap. bausmės už knygas, kurias paėmė per kratą ir neatidavė. Žinoma, tuos pinigus uriadninkas ne kur kitur dės, kaip tik į savo kišinę.

Karčiamos. Prieš kalėdas toj sanvaitėj buvo valščiaus susirinkimas. Ant susirinkimo ukininkai sutarė išnaikyt visas karčiamas (po įvedimo monopolio da buvo užsilikusios šešios). Dalis tikriejie girtukliai ir balsavo, kad nebereikia karčiamų. Susiprato žmonės, kad sunku gyvent, jei pašonėj yra karčiama.

Riesteragis Kipšas.

Prištavai. Pakruojis. (Kauno gub. Panevėžio pav.) Kazello atsviešpatavo Pakruojuje. Valdžia antgalų galo vis-gi jį numetė nuo vietos. Bet jo šunybes ilgą laiką liks žmonių atmintyje. Apie Šikštonių Kašką (korespondencijose „Gaška“ — neteisingai), apie kratas žmonės neperstoja kalbėt. Pragarsėjo Kazello! Ir ko jis neišmislydavo?

Miesteliuose ir sodžiuose ant viešelių žmonės negalėdavo nė sau buto pasistatyt. Jei kas norėdavo pabudavot, nors menkiausia trobelę: kutę (tvartą), daržinę... turėdavo eit pas pristavą Kazello prašyt daleidimo. Jis tol nepavėlydavo statyt, kol nuo žmogaus neišlupdavo keletos rublių. Gink Dieve, jeigu kas nesiprašęs pasistatydavo namą! Už neklausymą valdžios reikėjo mokėt po 25, 30, 40 rub. ir daugiau bausmės. Viši tie pinigai susirausdavo į Kozellos kišinę. Matot, kokių tik įstatymų nėra Maskolijoje. Kiekvienas raudonsiulis juos gali išmislyt. Tai laikai! Už savo pinigus nė gričiukės negalima pasistatyt! Gal greitai žvėriška rusų žandarmėrija užgīs žmonėms ir valgyt! Gal reiks prašyt daleidimo kokio uriadninko, kad duotų praryt duonos kasnė!

Kozello neužmiršo nė žydų; rupėdavosi apie juos. Kol nebuvo Pakruojuje Kazellos, žydai eidavo per sodžių su kromeliais. Atvažiavo į Pakruojį Kazello, pamislyjo: „reik pasirūpīt apie tuos žydėlius“, užgynė žydams vaikščiot su kromeliais be bioliotų. Nedaug telaimėjo žydų tėvas iš to užmanymo. Nedaug pinigų išliaužė į Kazellos kišinę, bet žydų su vaikščiojončiomis krautuvėmis labai, labai sumažėjo. Dabar tik kada nekada koks žyduks pereina per sodžių. Žmonėms tokia permaina vis-gi ant sveikatos. Dabar jie sau reikalingus daiktus jau nusiperka miestelyje, nors ir pas žydą, bet vis-gi pigiau ant poros kapeikų, negu pirmiau, kad pirkdavo visokius reikalingus mažmožius nuo vaikščiojančių žydų.

Garsu buvo jo viešpatavimas Pakruojuje. Ar užmokesnis už jo gerus darbus bus geras da nežinia.

Už Kaškos dalyką, kaip girdėt, imasi du garsiu advokatu Petrapijje. Kad tik Kozello

už tas šunybes nepapultų į šaltą Sibiriją. Valdžia tankiai išteisina prasikaltusius, teisingus-gi apkaltina. Teip Maskolijoj beveik visados esta, tik reikia pinigų turėt!

Ir kas-kas, ir Pakruojo uriadninkas, liobikas kaulių pristavo, ir griežia dantį ant Kazellos. O koksai jis buvo angelas! Ką jis praėjusią vasarą darė per peštynes žmonių su žydais! Už pinigus žydus gynė, o žmones ėmė į kalėjimą. Da apie kalėdas kelis iš Pašvitinio parapijos paėmė į kalėjimą. Kaip-gi, žmogus nori but turtingas! jis per tas peštynes mislyjo: „Na, dabar aš tuos prakeiktus lietuvius sumisių niekados jie maištų nebekels!“ Apsiriko Kazello.

2 sausio 1901 m. buvo pakilę peštynės Pakruojuje. Tik jau nebe su žydais, bet bernų su ukininku. Matote kame dalykas. Musų krašte šeimyną ukininkas atleidžia ant kalėdų. Tuojaus pirmą utarninką po kalėdų Pakruojuje esta teip vadinamas „šeškaturgis“. Suvažuoja žmonių daug, iš kelių parapijų. Ukininkai važuoja pasisamdyt sau šeimyną, šeimyna-gi atkyla, kad pristot prie ukininko. Po Pakruoju kiutinėjo ukininkas Zakaras iš Laborų sodžiaus Linkavos parapijos. Preina prie jo mergina, kurią jis jau prieš kalėdas buvo pasamdęs pas save. Šmakšt ji ir ikiša Zakarui į ranką rublį, duotą jai ant rankos. Zakaras perpyko, kad mergina nenori tarnaut pas jį. Kaip tyčia jis rankoje turėjo botagą. Nelaukdam, ėmė kirst merginai per veidą, galvą ir kur tik pakliuvo. Mergina pradėjo šaukt pagalbos. Subėgo jaunų vyrų. Zakarą — ant žemės, plunksnuot! Išimaisė uriadninkas, šimtininkas, dešimtininkas; bet kur tau, vyrai skėlė per akis tiems tylos sargams, nes jiems šieželkos iš akių byra. Vieną iš bernų tik tenuvedė į lastelę. Zakaras šaip teip išspruko iš miestelio, ir ko greičiausias kirtasi į namus. Kruva bernų didinosi ir didinosi. Kada Zakaras prapuolo jie visus užkaberius iššniukitinėjo, įieškodami jo. Ir kad butų radę, tikrai butų nebelikęs Zakaras gyvas. Padukusiai buvo įniršę bernai už tokį pasielgimą su nekalta mergina.

Laidokas.

Vaisiai sumaskolinimo. Papilis. (Zarasų pav.) Papilyj gyvena jau senyvas žmogus Čepanis; tai labai doras valščiaus raštininkas; tokių raštininkų retai kur galima rasti pas mus. Bet tamsiems valščioniams jis nepatinka; jau ne vieną skundą jie ant jo davė, bet vis nieko nepelno. Pereitą rudenį vėl susitarę keliolika girtų valščionių padavė skundą ant jo *pasredninkui*. „Kam mes mokinomės maskoliškai“? raše jie: „mes su nieku negalime pasikalbėt maskoliškai, tai nors raštininkas tegul kalba! O dabar jis vis tik lietuviškai!... Mes nenorime tokio raštininko!... Duokit mums kitą! tegul jis kalba su mumis masko-

liškai . . . Pasredninkas tuoj norėjo Čepanį nuo vietos atstatyti, bet raštininkas prikalbėjo jį sušauktį pirmą visą valščių ir paklaust, ar nenor jį jo. Atvažiuavęs ant susirinkimo pasredninkas, paklausė, kam nepatinka Čepanis. Visi tyli, net ir tie, kurie skundą buvo padavę. Pasredninkas vėl klausia; visi sako, kad Čepanis patinka, kad jie nenor kito. Ir vėl apsiliko raštininkas ant tos pačios vietos.

Žiūrėkit, kaip tamsus da mus papiliečiai! Jie skundžia mus kraugeriams savo brolius u; tai, kad tie su jais lietuviškai kalba!

Vagis.

Šnipinėjimai. Švirpliai. (Šiaulių pav.) Jau senei buvo rašyta „Ukininke“ apie kratą Švirpliuos pas Vaineikius, tėvus daktaro; krėsdami nieko nerado; bet nenutilo da raudonšiurkiai, ir pas mus įtaisė šnipukus: Joniškio desėtnikai, o ypač Bandorius, visur uostinėja ar kas neskaito, neplatina lietuviškų knygų. Staršina Antanas Butautis ir ne geresnis už tikrą maskolpalaikį, o šunadvokatis Jurgis Bartkus — tikras šnipas: jo dažniausi svečiai, tai raudonsiuliai, jo didžiausias darbas — šnipinėjimas. Dabar vėl šnipukams labai rupi, kur pasidėjo Valerija Vaineikytė. Šnipukai jos nepažįsta, o jiems liepta sekioti jos pėdoms.

29 Lapkričio atvažiuo pas Vaineikį Šalkių sotnikas Klemensas Gilis, uriadninkas ir žandaras, klausia kur Valerija. — Namie — atsako, rodo 3 mergeles. Šnipukai žiuri, nežino ar yra ta, kurios jiems reikia.

Ką čia daryt? Žandaras tuoj sumetė: nuėjo pas kaimyną Lukušūną, ėmė jį visai prikabinėt: „jei ne kitaip nors piemenuką nusiųsk į Vaineikius pažiūrėt, ar namie Valerija . . .“

Joniškio pristavas ir žydą buvo nusiuntęs pas juos, o ir nieko nedasižinojo.

Ir teisybė, pas Vaineikius buvo atsivilkęs žydas, klausinėjo, kur Valerija; norėjo butinai ją pačią pamatyti, net seklyčion lindo. . .

Tai matote, jau ir žydai į šnipus samdosi.

Prāmokinkit juos!

V. D.

— Staršiną Jonkį jau paleido; pasirodė, kad jisai nieko nekalbėjo ant caro, viskas žandarų buvo išmislyta. Dabar jis jau nebe staršina, ir nė jokios valdžios vietos nebegali gauti.

Visokios žinios.

Šakiai. (Naum. pav.) „Musų miestelio „aristokracija“ susideda iš įvairių tautų: Lenkų, Gudų, Vokiečių ir aplenkusiųjų Lietuvii. Jeigu kokią gražų vakarėlį išieini žmogus pasivaikščioti ant „špaciero“, tai išrodo juogei gyvenį kokioj tolymoj šalyj, o ne Lietuvoje, iš visų pusių

girdėt skamba yvairios kalbos, nesuprantami liežuviai jau net ir musų nekurių tikros lietuvaits „draugaudamos su lenkėmis pradeda puošti poniška kalba. O jus neišmanėlės, ką jus darot! žeminate pačios save, niekinate savo gražią ir brangią kalbą, kur jus akis dėsit, jeigu „Ukininkas“ vaikščiodamas po Lietuvą ims pasakotie apie jusų blogus darbus.

— Per kalėdas buvo pas mus lietuviški giedojimai ant vargonų laike mišii, kas mus kaimiečius žmones didei palinksmino. Prieš keletą sanvaičių musų vargamistra, p. Suodaitis paprašęs keletą lietuvaicių ir lietuvių moterų, išmokyti ant trijų balsų tam laikui pritingančias lietuviškas giesmes. Teipgi verta paminėti p. J. R., kuris turi savo rankomis gražiai dirbtą aristoną, ir apie tris šimtus natų, tarp kurių randasi teipgi natos mus amžinos atminties garbingo tautiečio a. a. D-ro V. Kudirkos: „Tėvyniški Garsai“, (Kadrilius iš 6 dalių), „Lietuviškos Gėlės“, (Kadrilius iš 6 dalių), „Varpelis“, (Valcas) „Nemuno Vilnys“ ir dainos: „Šią naktelę“, „Kur banguoja Nemunėlis“, „Ant kalno karklai siubavo“ ir kt.

— Musų parapijoj žmonelės suvis tamsus ir neapšviesti, laikraščių neskaito, apie lietuvių reikalus suvis nieko nesupranta, norint musų apšviestieji broliai jau kelinti metai kaip dirba ant lietuviškos dirvos, išleidžia keletą laikraščių, parašė daugybę visokių naudingų knygų, vienu žodžiu kalbant budina, žadina iš miego savo brolius ir visą Lietuvą, juogei laikas nemiegoti, laikas pažinti save, ir visokius musų prispaudėjus, ale gailu atsiliepti su širdies skaudėjimu, juogei Lietuvoje kaimiečiai žmonės dar miega, neieško apšvietimo, nelaiko guodonėje savo tautos vadovų, nepažįsta jų darbų, nesupranta jų gerų norų Bet dėlei to visgi nereikia mums nusiminti: musų darbas neina per niek, galima sakyti, kad dabar jau kiekvienoj parapijoj yra po du, tris, ką skaito laikraščius, tiktai mes turim nemiegoti pas pečių atsisėdę, o budyti, ir šviesti kaimiečius, parupinti jiems laikraščių ir pamokinančių knygų, ypatingai tokiame dalyke galėtų atnešti didelę naudą ir pasėti gerą sėklą Lietuvoje zakristijonai, vargamistros, kurie kasdiena turi reikalus su ukininkais ir ant metų keletą kartų apvažiuoja visą parapiją kalėdodami. Na tik vyrai, visi suėję į vienybę kibkim į darbą.

Ant galo noriu keletą žodelių pratarti į savo tautiečius, juogei visam sviete Lietuviai, o ypač Amerikiečiai renka aukas ant paminklo į kapus nužengusiam lietuviškam literatui ir poetui D-rui Kudirkai. Na, o mes ar neprisidėsime prie to garbingo darbo, ar-gi jau mes busim paskutiniais, ypač mes Šakiškiai? Ak jisai per tiek metų pas

mus gyveno, nevienam yra ka gero padaręs; atsimykite jus prastesniejie, ką patys kalbėjot, jeigu katras iš jūsų nepritekot kelių kapeikų arba visai neturėjot, tai jis neišvarė, neišmetė laukan, kaip ana Naumiesčia D-ras G. Dėlto, sakau, didelė mums butų gėda, jeigu mes nepaaukautume nors po keletą kapeikų ant virš minėto dalyko. Ant degtinės, alaus, ir kitokių nereikalingų daiktų mums visuomet užtenka, tai galėtų, rodos, užtekti ir ant minėto garbės verto reikalo. *Juodplaukis.*

Naumiestis. (Suvalkų gub.) (*atsišaukimai*). 10 d. Vasario pasirodė atsišaukimai Naumiestyje, Meištų sodžiuje ir ant Sintautų plento. Žemskių viršininkas Gorielovas, sako, išsiunčia naktimis savo šnipus saugot medžius ir tvoras. Be to jis paleido paskalą po Naumiestį ir apygardą, kad jis duos 25 rub., tam, kas išduos atsišaukimų lipintojus. Matyt tikisi už tokius pinigus nusipirkt žmogų ir jo garbę. O veikiausia netur nė 25 rub., nes visas yra paskendęs skolose ir, gali sakyti, lindo žydo kišenių.

Dėlto, broliai, apsisaugokite nuo slankio jaučių naktimis šnipų ir piktų žmonių.

Zanavykas.

— (*Pasai*). Viens žmogelis atėjo į policiją paso. Raštininkas pasą išdavė, bet pamatęs tai senis Skeltys sulaikė pasą ir reikalavo, kad tas žmogelis užsimokėtų 1 rub. 50 kap. iškalpinigių už vaikus. Žmogelis atsakė: mano vaikus jau nepriima šiuose metuose. Kėlis sykius da bandė išsivilioti 1,50 rub., bet žmogelis nepasidavė ir Skeltys turėjo pasą sugrąžyti.

Vyrai, dabokitės, neduokit save skriaust policijos tarnams.

E. Siuvėjas.

— (*Sukaktuvės XIX amžiaus*). Pas mus su didele iškilme baigė senus metus. Apie 12 ad. naktį buvo mišios; ir žmonių buvo tiek prisigrūdę, kaip per velykas. Tarpe besimeldžiančių riegsojo ir policijos viršininkas Gorielovas su vienu šnipuku, mokančiu lietuviškai. Matyt jam rūpėjo, ar kartais kunigas nekalbės per pamokslą apie lietuvių reikalus. Bedalinant šs. Sakramentą jį taipgi prisitino prie grotelių, turbūt norėdamas persitikrint, ar nedalina kartais popierių. *Ašutinis.*

Šiauliai. (*Persergėjimas*). Suvažiojo po vakacijų mokinčiai gimnazistai — dairosi, dairosi, ogi ko čia truksta? U-gi to išgamos kapeliono Rodzevičiaus. Jį perkėlė kitur, tikrai nežinau kur.

Nesidžiaugkit parapijonys gavę Rodzevičių. Jis ne kunigas, jis žandarų tarnas! jis platin-tojas niekam nereikalingos Lietuvoj lenkystės! Broliai parapijonys, jei nenorite papulti į žandarų, kraujais sumirkusius nagus, nekalbėkite su juo, neišileiskite judošiaus Rodzevičiaus nė į kiemą, neikite prie jo išpažintin, nės jis ir

per išpažintį nesigėdi šnipinėti. Saugokitės jo, parapijonys, labiau, negu pikčiausių nuodų! jis įveisys pulkus ilgaliežiūvių davatkų, kurioms tas beprotis prisako šnipinėti tarp žmonių. Saugokitės jo, jis ne vieną nekaltą žmogų atiduos į žandarų rankas. Nebėra Šiauliuose Rodzevičiaus, aptylo Šiauliai, sumažėjo skaitliūs šnipukų. Šiauliuose Rodzevičia ir tarp gimnazistų turėjo šnipukų. Saugokitės nuo to išgamos kunigo! Jam nerupi bažnyčia, tykėjimas, jam tik terupi kišenė, išdavimas ir lenkystė. Aš čia faktų nė jokių neprivedžiau. Jei norite visai persitikrint, ar aš sakiau teisybę ar ne, paimkit laikraštį „Ukininką“ 1899 ir 1900 m. perskaitykit mano ir kitų korespondencijas iš Šiaulių.

Žmogus.

Kybartai, Vilkaviš. pav. (*Nušovė*). Prieš kalėdas parubežiniai sargai vėl nušovė ties Kybartais vieną vaikną. Jis ėjo iš Amerikos, norėjo pereiti per rubežį — kareivis neilgai laukdamas paleido į jį šuvis, ir tas ant vietos negyvas. Vaikinas nešėsi 800 rublių, o kaip apžiūrėjo jį, rado tik 10 rublių. Matyt kareiviai jau pirmiau buvo jį apžiūrėję. Ir už tokias šunyles jiems jokio atsakymo nėra!

Lietuviai svetur.

Liepojus. (*Persekiojimas Lietuvių*). Apie Naujus Metus paleido Liepojų iš kalėjimo d-rą Alekną ir Čepanį. 18 sausį paleido Mintautoj Danilavičių; išbuvo jis 7 mėnesius. Kiek juos privargino tas išgama Vonsiacki! Jis mislyjo daug pelynt, o nėko negavo, ar tai ne pikta! Užtai teip ir siunta!

Šnipui Vonsiackiui nereikia ką rasti: jam užtenka jo šnipukų skundų. Pasakys tik koks Sagaitis arba Žukauckas, kad tas ir tas pavojingas, tuoj tą ir paims, arba išgys iš Liepojaus. Taip dabar daro su mokinčiais. Vonsiacki ir inspektorius gimnazijos Smiriagin'as susitarė išvaikyti visus pavojingus. Nesenei Vonsiacki uždraudė gyventi Liepojų gimnazistams, Alytai, Biskupski'ui, Ostrovski'ui ir Komersantams Kabailai ir Poketuriui. Jie mat esą neištikimais!

Kad ne šnipukai, Vonsiackoi nė pusę to nepadarytų, ką dabar. Šnipukams jis atsidavęs su kunu ir dušia; ką tik jie pasako, tai jau šventa teisybė pas jį. O šnipukų turi gerų, *dresiruotų*! Va kad ir Turski's — jis vaikščioja studentišškai apsirėdęs, rodosi prieš valdžios, o tik išsistark koki žodi, tai pamatysi, kur atsidursi! Turski's-pusbrolis Vonsiackio pačios; jau senė jis draugauja su oberu; beveik visoj Gudejoj jis žinomas. Jei kur tik jaučia koki „pavojingą“ lietuvi, tuoj keliauja pas jį Turski's. Šiomet vasarą jis buvo nusi-baldęs net į Kupiškį, tik ten jo nepriėmė ant

nakvynės... Geriausias budas atsikratyti nuo tokių šnipukų — tai pramokinti juos!

Šiurpulių Saugukė.

Skotijos Lietuviai.

Bellshill „Šviesos Draugystė“ šimet per naujus metus parengė balių su prakalbam. Ant baliaus prisirinko pusėtinai žmonių lietuvių ir anglų. Pelna Dtė neperdidžiausia turėjo. Apmokėjus visus kaštus liko 4—18—0 svarai gryo pelno. Jeigu sąnariai būtų mokėję užlaikyt geresnią tvarką, tai būtų galima buvę turėt pelno į 15 svarų. Apie mus balių paminėjo ir angliški laikraščiai, tik mus ne lietuviais, bet lenkais pavadino. Draugystės viršininkas dėlto tuo parašė atsišaukimą, kad ne lenkai bet lietuviai „Šviesos Dtė. kėlė balių. Dabar Dtė. vėl rengia balių ant vidurvasario. Šimet bus mieste Glasgowe visasvietinė paroda, tai Dtė. tikisi kad gali but kas ir iš Lietuvos, ir stengsis užvest balių su geresne tvarka.

— Tuom tarpu lietuviai rupinasi parsikviesti kunigą iš Lietuvos. Dabartinis kunigas rupinasi, kad tik daugiau prisirinkt „apekronių“*) kaip kur net susipešė dėl tų „apekronių“.

Sąnaris.

Šviesos Draugystė“ iš surinkto per balių pelno aukauja: „Ukininko“ ir „Varpo“ redakcijai 1 svara, ant kankintinių 10 šil. 6 p. Kudirkos paminklui 5 šil. iš viso 35 šilingus ir 6 pensus.

P pinigai prisiūsti ant rankų „Varp.“ ir „U-k.“ knyginkėms.

„Šviesos Draugystė“.

Kas tai bedievis?

Skaitydamas vieną-kitą raštą p. Kelmelio iš Šil. ... pastebėjau, juog šisai rašėjas mėgsta vartoti žodį „bedievis“, „bedievytė“, arba, geriaus sakant, moka lengvai minėtus žodžius pritaikyti, atsitikus šiočiai-tokiai progai.

Štai skaitydamas „Uk.“ № 10 randu straipsniuką „Vardan teisybės“, kame p. Kelm., darodamas melagystę Barzdpešio kaslink darbų Igliaukos prab. kn. Katiliaus, pateisina prabaščių ir podraug p. Barzdpešį išvadina bedieviu, kad šisai nesidrovi leisti apskelbas, t. y. neteisingai aprašinėti kunigo K. darbus. Ar ištikro p. Bardzp. yra tokiu, kaip jį vadina Kelm., ar ne, tai aš negaliu apie tai spręsti, nės neturiu tam tikrų žinių darodymui jo bedievytės, vienok sutinkant su žodžiais p. Kelm. reiktų jį vadinti bedieviu tik dėlto, kad jisai drįsta neteisiai kalbėti ant kunigo, pagal nuomonę p. Kelm. išeina, juog tikėjimas, bažnyčia ir kunigas tai reiškia vieną daigtą, teip kaip „šv. Traicėje“ visos trys ypotos reiškia vieną Dievą, — per-ką-gi užgavimas kunigo

pagal jį užgauna pačią bažnyčią, tikėjimą ir pertai patį Dievą.

Kad ištikro teip mano p. Kelm. apie kunigą ir apie bedievytę, kuri buk apsieiškia užgavime kunigo, tai patvirtinimui viso to privesiu čion jo paties žodžius iš minėto straipsnelio: „Jeigu rašėjas yra bedieviu ir nori atšaldyti žmones nuo Dievo ir nuo Jo namų, tai turi savo tiesą... bet tada, einant pagal tąją savo tiesą, išpultų jam tik pagirti tuos kunigus, kurie nuo savęs ir nuo bažnyčios žmones atšaldo, ba tai geriausias ir tikriausias i bedievytę kelias...“

Tatai iš privestų žodžių matome, kad peikimas kunigo užšaldo žmogaus tikėjimą, atitraukia jį nuo bažnyčios t. y. jei žmogus netikės grynai i kunigų dorą, tai ir nustos tikėjimo i Dievą, taps bedieviu; — užtai-gi toliaus p. Kelm. rodyja p. Barzdpešį ne peikti tokius kunigus, tik pagirti, kurie piktai daro, nės buk jie dirba ant naudos ir džiaugsmo bedieviams! Magalios p. Kel. teip aiškina: „Bet rašėjas to neva neapreiškia“ (neparodo, juog stačiai veda ant kelio bedievytės t. y. nepeikia stačiai nē tikėjimo nē bažnyčios) „vien tik teršia kunigą, pasitikėdamas neabejotinai, juog nuo ypotos kunigo neapykantos, lengvai žmonės pereis ant panikinimo tikėjimo“.

Ir sako p. Kelm., kad žmonės tamsuoliai visada teip elgiąsi, kap. p. Barzp., negalėdami atskirti ypotos nuo visuomeniškos nuomonės; t. y. p. Barzp. veltui tikisi, bjaurindamas kunigus prieš žmones, išsplėsti iš jų tikėjimą. Čion manymas p. Kelm. yra klaidingas, nės šios gadynės „tamsuoliai“ jau moka atskirti kunigą nuo tikėjimo ir nelaiko už nusidėjimą perkratinėti kunigo darbus, atskiriant piktus nuo gerų; ir p. Barzdp. turbūt, nėjo menamu keliu p. Kelmelio. Ar-gi tai ne peraštrus šiame dalyke p. Klm.? Ar ne peraugštai jis kelia kunigo ypata?

Jug jeigu ir ištikro p. Barzdp. paleido apskelbą ant k. Katiliaus, tai vis-gi užtai da negalima jį vadinti bedieviu; pagal teisybę toks jo darbas tai tik peržengimas vieno iš dešimties Dievo prisakymų t. y. „Nekalbėk neteisiai prieš artymą savo“. O jeigu toki peržengimą Dievo prisakymų p. Kelm. vadintų bedievytę, tai pagal jį išeitų visi ir geriausi katalikai bedieviais, žinoma, neišskiriant nē p. Kelm., — nės ar rasis nors vienas žmogus be nusidėjimo? O gal p. Kelmelis kunigą stato už visus artymus augščiausiai ir Dievas užmiršo pasakyti prisakymuose, juog kunigas yra artymiausias, o neteisingas kalbėjimas ant kunigo, tai bedievytė? Bet ne, Dievas visus lygiais tarp savęs sutvėrė ir pertai visi mes turime lygias klaidas, kaip ir gerus darbus, ir

*) 21/2 šil arba apie 1 rub. 20 kap.

jeigu šiandien paklydo p. Barzdpešys, tai ryt gali paklysti k. Katilius p. Kelm., ar-gi užtai jau ir šauksimę juos bedieviais?

Tai tiek apie bedievystę.

Teisingai užtėmyta Rėd., kad prašalinimui visokių abejojimų kaslink buvo suvartojimo sudėtį, surinktų ar aukajamų pinigų ant bažnytinių reikalų, reikalinga yra įvesti tam tikra tvarka.

Tai teisybė, — jug ne tikt Igliaukoje randasi tarp parapijonų murmėjimas ant prabaščiau, buk neteisingai sunaudoja parapijos pinigus, bet ir visur taspat dedasi, kur renka ar patys žmonės deda pinigų ant teisiaus, statymo Dievo namų arba kitų prigulinių prie bažnyčios triobėsių. Man pačiam ne sykį teko girdėti žmonių yvairus posmavimai kaslink savo išduoto grašio šiam reikale:

„Ai, sako, tik jau, rodos, negalėjo tiek kaštuoti tas ir tas, — jau rodos, kad tiek ir tiek būtų užmokėta ir tai but pervirš?! — Jau tik turėjo nemažai atlikti?... Už ką ir giminės kilte kyla?... Ir tegul nemislyja p. Kelmelis, kad tai kokio vieno bedievio toks posmavimas, — ne, tai teko išgirsti burelyje tikrų katalikų, kurie, rodos, prielankus ir pačiam prabaščiui; ir galiu tvirtinti kad teip kalba didžiuma ir visur, kur atsitinka panašūs reikalai tarp parapijos ir prabaščiaus. Jug nesakau, kad jie teisingai mena ant prabaščiaus, kad buk jam likę i kišenių parapijos sudėtų pinigų, tegul jam neliko nė prutės svetimos, bet-gi kuom žmones pertikrši? Nors ir tikriausią atskaitą prabaščius paduos, bet parapijonys vis abejos sakdami: „o ką gali žinot, kiek už ką užmokėjo, lyg kas sakys tikrą teisybę“?

Na, sakysite, juog yra bažnyčios „dozoras“ privalo apie tokius reikalus viską žinoti, nes juos tam tikslui išrinko parapija, — bet tyčia paklausime katro „dozorų“ kiek kaštavo tas ir tas, kiek meisteriui užmokėta, tai be abejonės atsakys: ar aš žinau, labai man galvoj, — pašaukę prabaščius, pasirašiau i knyga ir visas...“ Na, o kodėl negalėjai i rokundą pažiūrėti, — paklausi — tai atsako: „i rokundą?... kad prabaščių supykinti?... — Kas man darbo!... Dėl visos parapijos aš viens akis kaitįsiu?... Šitą kalbą „dozorcos“ girdėjau žodis i žodį savo ausimis. —

Užtai-gi matome, juog butinai reikalinga įvesti parapijose tam tikra tvarka, kad parapijonys tikrai žinotų ant ko apverčiami jų pinigai, kiek yra aukų ant bažnyčios vardo ir ant ko tos aukos paskirta, ar tai būtų iš mirusios rankos, ar nuo gyvųjų ir t. t. O šiandien-gi tame dalyke nėra geros tvarkos, per-ką tarp prabaščiaus ir parapijos kyla neužsitikėjimas, apkalbos ir da-gi p. Kelmelio bedieviai...

Gerą tvarką priguli įvesti pačiai drasiškai valdžiai, o jei ne tai svietiška; kad tam dalykui skirtų tam tikrą užveizdą, kuris pildytų savo pareigas po kontrole vyresnės valdžios, ir tada toks užveizdas negalėtų pasakyti: „Kas man darbo.... dėl visos parapijas aš viens akis kaitįsiu?... Vilnis.

Paaiškinimas.

Perprašome skaitytojų, kad suvėlinome išleisti laiku savo laikraščiu. Buvo daug visokių trukdymų, o ypatingai dėlei parodos reikalų.

Parodos daigtai ilgai nebuvo gražinti savi-ninkams dėlei atsiradusių nesusipratimų tarp mus ir muito užveizdo Prusuose.

V. ir Uk. Red.

Ant kankintinių.

Škotijos „Šviesos Dė“	10 šil
Londono Lietuviai:	
Vėjas	1 šil.
V. B.	1 „
M. L-ė	6 p.
V. V.	6 „
A. Kr.	6 „
A. S.	6 „
Kiti davė po 2—3 penus (prisidėjo ir viens vokieitis)	1 „ 2 „
Dė „Vienybė“ per „mitinga“ 2 d. kov.	4 „ = 9 šil. 2 p.
	iš viso 19 šil. 2 p. = 19,17 Mk.
Juras	4,80 „
	23,97 „
Buvo kasoje (žr. „Uk.“ № 12 p. m.)	416,70 „
	iš viso 440,67 „
Išleista:	
J. L. antra kart 15 rub	= 32,40 Mk.
pašto išleidimai	70 „
	iš viso 33,10 „
Pasilieka kasoje	407,57 „

Rokaičiai, 10. III 1901.

D. Saunus.

Ant apšvietimo reikalų

(„Varpo“ ir „Uk-o“ Red-jai.)

Škotijos „Šviesos Dė.“	1 svara = 20 šil.
Vėjas iš Londono	2 šil.

Ant V. Kudirkos paminklo.

Škotijos „Šviesos Dė.“	5 šil.
------------------------	--------

Atsakymai.

Ž. „Sapnas“ gavome.

Lietuvaniui. Pinigus galima siust ir pašto markutėnais, bet nedaugiau kaip 1 rublį, už prapuolia laišku mes neatsakom.

*) Skaitliuota pagal kursą 1 šil. = 1 Mk.